

ಓದುಗರ ಸ್ಪಂದನ

ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ

ಹೆತ್ತವರ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಬಾಲ್ಯ

ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಜಯದೇವ ಅವರು "ದೀನಬಂಧು", "ಶಕ್ತಿಧಾಮ" ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾಜಸೇವಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಹುಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಥೆಯೊಂದಿದೆ. ಈ ಮಹರ್ಷಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಸಕಲವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತನಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟ. ಮಹರ್ಷಿಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಕವಿಗಳು ವ್ಯಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಮೂಲ್ಯ ಬಾಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಬಹಳಷ್ಟು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಈ ಬಗೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಗಳಿಸುವುದೇ ಇಂದಿನ ಜೀವನಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕು—ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೀರಿಸಬೇಕು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ದುರಾಸೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಬೇರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರೇ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ತಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು ಎಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಕರಣಗಳೊಡನೆ ಈ ಆಧುನಿಕ ವೇಗ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೆದುಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಈ ಮೆದುಳಿನ ಕಸರತ್ತಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹೃದಯವಂತಿಕೆಗೆ ಸ್ಥಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದಾದರೆ ಮಗುವಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಗು ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಆಟ, ರಕ್ಷಣೆಗೆ

ಮಗು ಕೆಲಸದವಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರೂ ತನ್ನತಾಯಿಯೇ ಬೇರೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡದೆ ವಂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳೆಂದರೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಹಠ ರಗಳೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿಗೆ "ಏಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೆ, ನಿನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ನನಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ?" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನೊಳ

ಗಿನ ಅಸಂತೋಷವನ್ನು, ಕೋಪವನ್ನು ಹೀಗೆ ರಗಳೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಗೂ ಗೊತ್ತು ತಾನು ಮಗುವಿಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮಗುವಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಷಯಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ದುಡಿಯುವ ಕೆಲವು ತಾಯಿಯರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತು. ಮಗುವಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದೊಂದನ್ನು ಹೊರತಾಗಿ ತಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಗು

ವಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಆದರೂ ಈ ಸಮಾಜದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಆದ್ಯತೆಗಳೊಡನೆ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಈಜಿ ಈಜಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಳೆದರೂ, ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಚುಚ್ಚಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ, ಈ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಕರಾಗಿ ಈಜುವವರೇ ಬಹಳ ಮಂದಿ.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಏನನ್ನು? ಮಗು ವಿನಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುತೇಕ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮಂತೆ ಡಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇ ಆಗ

ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗೆ
ನೀವು ಒದಗಿಸಿದ ಭೌತಿಕ
ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲ್ಲ, ನೀವು ಅವರ
ಮೇಲೆ ಹರಿಸಿದ ಭಾವಧಾರೆಯಿಂದ
— ರಿಚಾರ್ಡ್ ಎಲ್. ಇವಾನ್ಸ್
(Richard L. Iwans)

ತಾಯಂದಿರೇ ಶಾಂತಿಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಳಹದಿ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಾನವರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ತಾಯಂದಿರಿಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತಾಯಂದಿರು ಸೇರಿದರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಮಿಯು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಾನವರಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

— ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ಸ್ಟೋನ್ (Catherine Stone) ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ, ೨೦೦೨, ಪು. ೧೩೯

ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಆಸೆಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾದ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಈ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಾರಣ ಸೃಷ್ಟಿ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹಣ, ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು ಗಳಿಸಲು ಇದೇ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬುದು ಅವರ ಗಾಢ ನಂಬಿಕೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಆಸೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಆಶಯಗಳಿಗೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಇರಬಹುದಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಗುವಿಗೆ ಖಂಡಿತಾ ಇದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅದ್ಭುತ. ಅದು ಅನಂತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಡನೆ ಭೂಮಿಗೆ ಅವತರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಎರಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತಮಗೆ ಮುದ ನೀಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಕುಬ್ಜ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಅರಳಲಾರದು. ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ಚೌಕಟ್ಟು ಎಂದೂ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಲಾರದು. ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಅನಿರ್ಬಂಧಿತ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿಸುವ ಶಕ್ತಿ. ಪೋಷಕರು ಮಗುವಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಕಾರವೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಡಿಲಿಸಿ ಮಗು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಗು ಬೆಳೆದರೆ ಅದರೊಳಗಿರುವ ಸುಪ್ತಪ್ರತಿಭೆ ಗರಿಗರಿದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೀರಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಬಹುದು.

ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದರೆ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮನೆ, ಶಾಲೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಮಗು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬಳಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೀಳರಿಮೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತನಗೆ ದತ್ತವಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರದೆ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಫಲತಾ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯ

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದ ಕಹಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಫಲತಾ ಭಾವದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತದೆಂದು ಜೆಸ್ಸುಲ್ವಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿಫಲತೆಗೆ ತಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಪ್ಪನ್ನು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಪ್ತ ಬಾಲ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳೇ ಕಾರಣ. ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಂದು ಯೂಗ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು? ಮಗು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು? ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆ ಮೊದಲ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಮೆರಿಕದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೂ ಮಗುವಿನ ಮೆದುಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಗು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರಚೋದಿಸಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿವೆ. ಮೊಚ್ಚಾರ್ನ್‌ನ ಸಂಗೀತ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಚಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ತಾಯಂದಿರು "ಪ್ರೆಗ್ನಾ ಫೋನ್" ಎಂಬ ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊಚ್ಚಾರ್ನ್ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಾಯಂದಿರು ಎರಡುಮೂರು ವರ್ಷದ ತಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತುಂಬಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಈ ಬಗೆಯ ಆಟಿಕೆಗಳ ಮಿಥ್ಯೆ ಹೊರಬಂದಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಸುಪ್ತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅರಳಲು ಮೊಚ್ಚಾರ್ನ್‌ನ ಸಂಗೀತವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಕರಣವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಟಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪರಿಣಾಮ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಗುವಿನ ಪ್ರತಿಭಾವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ—ಮಗು ತನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇತರ ರೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಅವಕಾಶ; ತಾನು ಸಂಘ ಜೀವಿ ತನ್ನ ಒಳಿತನ್ನು ಇತರರಲ್ಲರ ಒಳಿತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕಪ್ರಜ್ಞೆ; ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಿಧೇಯತೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಮಗು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಗುವಿನ ಸುವೃತ್ತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಾನಾಗೇ ಅರಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ತಂದೆಯಿಗಳು, ಗುರು ಹಿರಿಯರು ಮಗುವನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನ ರಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಸಂಬಂಧ ಮಗುವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ನಂಬಲನರ್ಹರೆಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಮಗುವಿನ ಜೀವನ ದುರಂತಮಯವಾದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೂ ಮುಖ್ಯ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ಪ್ರಸಕ್ತ ಓದಿ ಹೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಮಗು ಭಾವ

ನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಮಗು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಡನೆ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Intelligence Quotient IQ), ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Emotional Quotient EQ) ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Spiritual Quotient SQ) ಎಂಬ ಮೂರೂ ಅಂಶಗಳು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವೆಲ್ಲ

IQನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅರಳಲು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಅಂಶ ವನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದರೆ EQ ಮತ್ತು SQ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಭರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ಒಳಗಾದ ನಾವು ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು

ಕೊಡಬಹುದಾದ ಲಾಭಗಳತ್ತ ಗಮನವಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಬಗೆಯ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಅಂಶಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅದನ್ನೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಾವು ಕೇವಲ ವಸ್ತು ಲಾಭದ ಜೀವನಧರ್ಮವನ್ನೇ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೇರದೆ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ, ಸಂತೋಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡಲು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ.

— ಇಲಾ ಫ್ಲೀಲರ್ ವಿಲ್‌ಕಾಕ್ಸ್

ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು

- ✚ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂತೆಯೂ ತರಬೇತುಗಾರನಂತೆಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ.
- ✚ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾರಾದರೂ ಉದ್ದೇಗ ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ.
- ✚ ನೀವು ನೀಡುವ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇರಲಿ. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.
- ✚ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಿ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ನಂಬಿದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✚ “ನೀವು ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು” ಅಥವಾ “ಹೀಗೆ ಮಾಡಲೇಬಾರದು” ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ.
- ✚ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ.
- ✚ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನೀವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು.

(ಮೂಲ: How to Love the Job You Hate, by Jane Boucher)